

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Κύπρος — το αύριο

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ό,τι οραματίζεσαι για το μέλλον

Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΜΑ) της ΕΕ, με €672,5 δις σε διαθέσιμα δάνεια και επιχορηγήσεις για τη στήριξη μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα υλοποιήσουν τα κράτη-μέλη, στοχεύει στον **μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας αλλά και στο να καταστούν οι ευρωπαϊκές οικονομίες και κοινωνίες περισσότερο βιώσιμες, ανθεκτικές και καλύτερα προετοιμασμένες σε μελλοντικές προκλήσεις αλλά και στις ευκαιρίες της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.**

Ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι το κύριο εργαλείο του μέσου NextGenerationEU, του έκτακτου μέσου της ΕΕ για να εξέλθει ισχυρότερη από την πανδημία COVID-19

Διαμόρφωση Εθνικών Σχεδίων βάσει Κανονισμού ΕΕ

Βάσει πρόνοιας των Κανονισμών της ΕΕ για πρόσβαση και αξιοποίηση των χρηματοδοτικών κεφαλαίων του ΜΑΑ, τα κράτη – μέλη θα πρέπει να διαμορφώσουν και να υποβάλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ολοκληρωμένα εθνικά Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ). Ήδη έχουν υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα εθνικά ΣΑΑ 18 κρατών-μελών, περιλαμβανομένης της Κύπρου.

Το ΣΑΑ Κύπρου περιλαμβάνει μια συνεκτική δέσμη κοστολογημένων μεταρρυθμίσεων και δημόσιων επενδύσεων με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2026. Οι εν λόγω παρεμβάσεις ανταποκρίνονται στην αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντοπίζει για την Κύπρο, όπως αυτές αναδεικνύονται μέσα από τις Εκθέσεις Χώρας και τις Ανά Χώρα Συστάσεις οι οποίες εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

ΣΑΑ Κύπρου – παρούσα κατάσταση και προκλήσεις

Το Σχέδιο υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 17 Μαΐου 2021, κατόπιν έγκρισής του από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στο παρόν στάδιο τυγχάνει αξιολόγησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπολογίζεται να εγκριθεί από το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ το αργότερο μέχρι το τέλος Ιουλίου 2021.

Κυριότερη πρόκληση αλλά και στοίχημα αποτελεί η επιτυχής υλοποίηση του Σχεδίου κατά την επόμενη εξαετία.

Η διασφάλιση της εκταμίευσης των πόρων θα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την επίτευξη των στόχων και οροσήμων που έχουν τεθεί για κάθε μία από τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνει το Σχέδιο.

Ο στόχος αυτός καθιστά απαραίτητη τη συνεργασία όλων των θεσμών της χώρας περιλαμβανομένης της Δημόσιας Υπηρεσίας, των πολιτικών κομμάτων και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Άκρως σημαντική καθίσταται πλέον η ανάγκη επίτευξης συναίνεσης και έγκαιρης ψήφισης των νομοσχεδίων που αφορούν άμεσα ή επηρεάζουν την υλοποίηση του Σχεδίου.

“Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της οικονομίας και του δυναμικού της χώρας για οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντικά βιώσιμη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και ευημερία.”

Μια χώρα με υψηλά επίπεδα ανθεκτικότητας, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας μέσω ενός βιώσιμου μοντέλου μακροπρόθεσμης ανάπτυξης.

Μια χώρα όπου το εκπαιδευτικό σύστημα και η ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού ευθυγραμμίζονται με τις δεξιότητες που απαιτούνται για το μέλλον.

Μια χώρα με ανθεκτικό σύστημα υγείας που ακολουθεί βέλτιστες πρακτικές από κορυφαία συστήματα υγείας σε όλο τον κόσμο.

Μια χώρα με υψηλές επιδόσεις στην Πράσινη και Ψηφιακή μετάβαση.

Ένα κράτος πρόνοιας που θα ενισχύσει το δίκτυο προστασίας των όσων έχουν ανάγκη τη συνδρομή του κράτους.

Ένα κράτος δικαίου, διαφάνειας και λογοδοσίας, με ισχυρούς μηχανισμούς πάταξης της διαφθοράς.

Νέο παραγωγικό και αναπτυξιακό μοντέλο οικονομίας, χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας εντάσσεται στο πλαίσιο και τις κατευθύνσεις του σχεδιασμού για την Μακροπρόθεσμη Στρατηγική Ανάπτυξης.

Φιλόδοξη, ολοκληρωμένη και μακροπρόθεσμη στρατηγική ανάπτυξης που στοχεύει στο να καταστεί η χώρα μας ένα διεθνές πρότυπο στη βάση μιας ακμάζουσας και ανθεκτικής οικονομίας, με υψηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας, αυξημένη παραγωγικότητα και εξαγωγικό προσανατολισμό, σε συνδυασμό με μία δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνία.

Συγκεκριμένα, το έργο προνοεί την μετατροπή της Κύπρου στο «Αειφόρο Επιχειρηματικό και Εμπορικό Κέντρο της Ευρώπης» με ταυτόχρονη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, με τρόπο που διασφαλίζει μακροχρόνια βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη.

Σημαντικοί διαθέσιμοι πόροι για την Κύπρο προς επίτευξη της Μακροπρόθεσμης Στρατηγικής Ανάπτυξης

Δημόσιοι πόροι
ύψους **€1.23 δις** από
το Σχέδιο
Ανάκαμψης και
Ανθεκτικότητας
(χορηγία ύψους
€1,006 δις και €0,23
δις δάνειο).

Κινητοποίηση
πρόσθετων **ιδιωτικών
κονδυλίων** ύψους
1.4 δις μέσα από την
υλοποίηση σχεδίων
χορηγιών που θα
στηρίξουν τις ιδιωτικές
επενδύσεις και
δαπάνες στους
επιμέρους τομείς
προτεραιότητας του
ΣΑΑ

Υλοποίηση **άλλων
προγραμμάτων**
όπως Πρόγραμμα
Πολιτικής Συνοχής
ΘΑΛΕΙΑ (€1,8 δις) με
επιπρόσθετα
κονδύλια

- ◆ Στοχευμένος καταρτισμός των εθνικών προϋπολογισμών και πλήρης αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων χρηματοδότησης για υλοποίηση του οράματος μας για την Κύπρο του αύριο.
- ◆ Τα πιο πάνω διαμορφώνουν το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο και υλοποιούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό.
- ◆ Άμεση σύνδεση προϋπολογισμού με Μεσοπρόθεσμο Σχεδιασμό.

Σημαντική κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων €1,4 δις

Κινητοποίηση πρόσθετων επενδυτικών πόρων εκτιμάται στα €1,4 δις, μέσω σχεδίων χορηγιών και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων και συνεργασιών του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα, που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο.

Παραδείγματα:

- ▶ Σχέδια Χορηγιών για ανταγωνιστικότητα επιχειρήσεων με προϋπολογισμό €108εκ εκτιμάται ότι θα κινητοποιήσει επιπρόσθετα περίπου €170εκ.
- ▶ Ταμείο Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών με προϋπολογισμό €20εκ αναμένεται να προσελκύσει πρόσθετα €40εκ κυρίως προς όφελος νεοφυών εταιρειών/ start ups/ καινοτόμων επιχειρήσεων.
- ▶ Σχέδιο επιδότησης δανείων για νέα επιχειρηματικά δάνεια με προϋπολογισμό €26,9εκ αναμένεται ότι θα κινητοποιήσει πρόσθετα €286,4εκ.
- ▶ Σχέδια για ΑΠΕ και ενεργειακή αναβάθμιση με προϋπολογισμό €116,5εκ. αναμένεται να κινητοποιήσουν πρόσθετα €200εκ.

Η μεταρρύθμιση ως προϋπόθεση επίτευξης των στόχων

Προϋπόθεση για πρόσβαση και αξιοποίηση των χρηματοδοτικών κεφαλαίων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας από τα κράτη-μέλη, αποτελεί η **συνεκτική δέσμη σωστά κοστολογημένων μεταρρυθμίσεων** και δημόσιων επενδύσεων που να ανταποκρίνονται στην αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων της κάθε χώρας.

Η μεγιστοποίηση του θετικού αντικτύπου καθώς και η αναπτυξιακή διάσταση, θα εξαρτηθεί από την υλοποίηση των **58 μεταρρυθμίσεων** που περιλαμβάνονται στο σχεδιασμό μας.

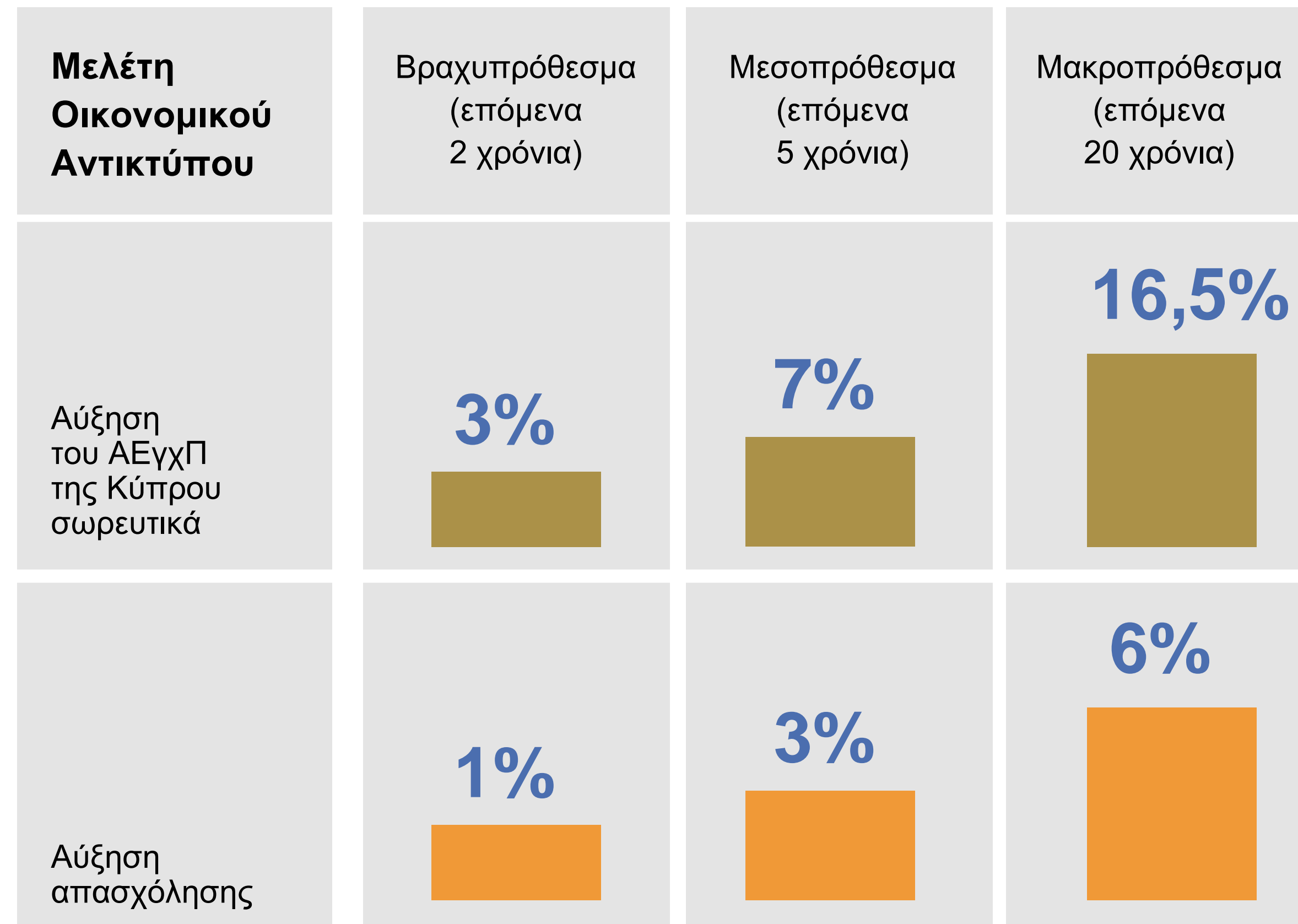
Αποτέλεσμα των μεταρρυθμίσεων στην μεσοπρόθεσμη αύξηση της συνεισφοράς της παραγωγικότητας:

- στο ΑΕΠ από 10,6% σε 23,5%
- στην απασχόληση από 13,2% σε 29,3%

- ▶ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητας της οικονομίας
- ▶ Απαραίτητες για ένα σύγχρονο και ανταγωνιστικό κράτος δικαίου

Με θετικό οικονομικό αντίκτυπο

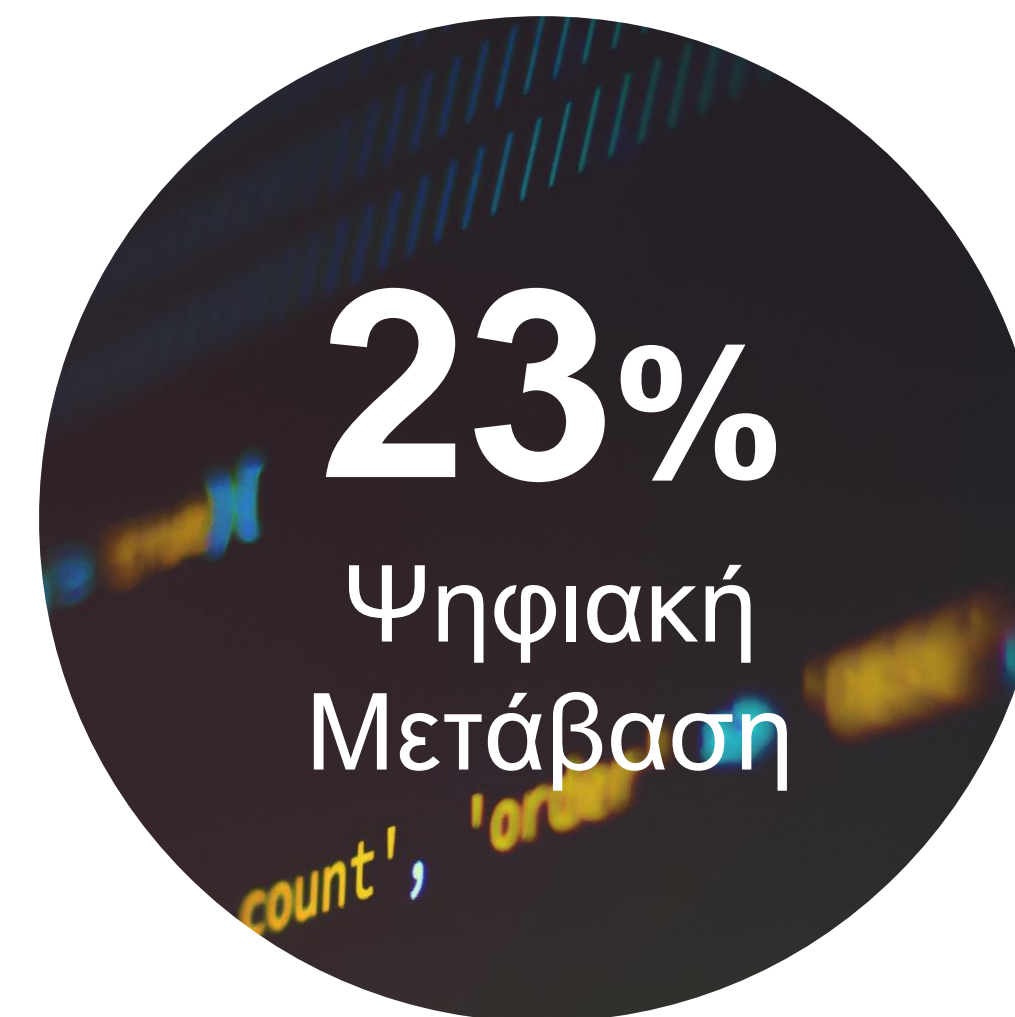
Πηγή: Κέντρο Οικονομικών Ερευνών, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του Σχεδίου, θα ευεργετηθεί το σύνολο της οικονομίας και της κοινωνίας.

Σύμφωνα με την **Μελέτη Οικονομικού Αντικτύπου**, το ΣΑΑ μεσοπρόθεσμα (5ετία):

- Μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου, οδηγώντας σε αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕγχΠ) της Κύπρου σωρευτικά κατά περίπου 7%.
- Δημιουργία περι των 11 χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας, υψηλής προστιθέμενης αξίας

Αύξηση παραγωγικότητας:

Μεταρρύθμιση Δικαστηρίων, τοπικής αυτοδιοίκησης και δημοσίας υπηρεσίας, σύστημα αξιολόγησης εκπαιδευτικών

Χρηματοοικονομική σταθερότητα:

Βελτίωση πλαισίου αφερεγγυότητας, ταχύτερη έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας, διαχείριση ΜΕΧ

Πρόσβαση στη χρηματοδότηση:

Σχέδια χορηγιών για ΜΜΕ, Equity Fund

Βελτίωση παροχής υπηρεσιών υγείας:

εκσυγχρονισμός δημόσιων νοσηλευτηρίων, αγορά εξοπλισμού και διαπίστευση για δημόσια/ιδιωτικά νοσηλευτήρια

Εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικού συστήματος:

Ψηφιοποίηση και αναβάθμιση δεξιοτήτων στα σχολεία, δημιουργία πρότυπων τεχνικών σχολών

Παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και ενίσχυση της αγοράς εργασίας:

προώθηση ευέλικτων μορφών απασχόλησης, πολυδύναμα κέντρα για παιδιά και άλλες δομές για ευάλωτες ομάδες.

Άξονες πολιτικής και κατανομή των πόρων του ΣΑΑ

Άξονες Πολιτικής / Υπό – άξονες (Priority Axis / Components)	Προϋπολογισμός σε εκ. €	% επί του συνόλου
1. Δημόσια υγεία και πολιτική προστασία - διδάγματα από την πανδημία	74,1	6%
1.1. Ανθεκτικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας και ενισχυμένη πολιτική προστασία	74,1	6%
2. Ταχεία μετάβαση σε μια Πράσινη οικονομία	448,3	36,3%
2.1. Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διείσδυση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)	269,3	21,8%
2.2. Βιώσιμες μεταφορές	91,3	7,4%
2.3. Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων	87,7	7,1%
3. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας	449,23	36,4%
3.1. Διαφοροποίηση της οικονομίας	166,4	13,5%
3.2. Ενισχυμένη έρευνα και καινοτομία	64,0	5,2%
3.3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων	78,4	6,4%
3.4. Εκσυγχρονισμός δημόσιας υπηρεσίας και τοπικής αυτοδιοίκησης, μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς	96	7,8%
3.5. Διασφάλιση της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας	44,5	3,6%
4. Προς μια ψηφιακή εποχή	89,4	7,3%
4.1. Αναβάθμιση υποδομών για συνδεσιμότητα	53,0	4,3%
4.2. Προώθηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	36,4	3%
5. Απασχόληση, εκπαίδευση και ανθρώπινο δυναμικό	172,9	14%
5.1. Εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικού συστήματος – αναβάθμιση και ενίσχυση δεξιοτήτων	94,0	7,6%
5.2. Αγορά εργασίας, κοινωνική ευημερία και ενσωμάτωση	78,9	6,4%
Σύνολο ΣΑΑ	1,233	100%
<i>Κατανομή πόρων στην πράσινη μετάβαση</i>	<i>≈ 501</i>	<i>≈41%</i>
<i>Κατανομή πόρων στην ψηφιακή μετάβαση</i>	<i>≈289</i>	<i>≈23%</i>

74,1εκ.

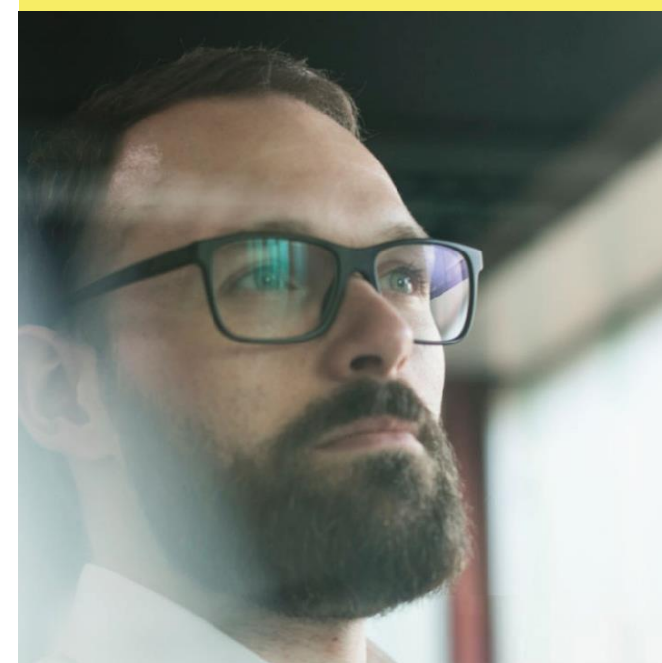
Άξονας Πολιτικής 1:
Δημόσια υγεία και πολιτική προστασία - διδάγματα από την πανδημία

447,6εκ.

Άξονας Πολιτικής 2:
Ταχεία μετάβαση σε μια Πράσινη οικονομία

449,3εκ.

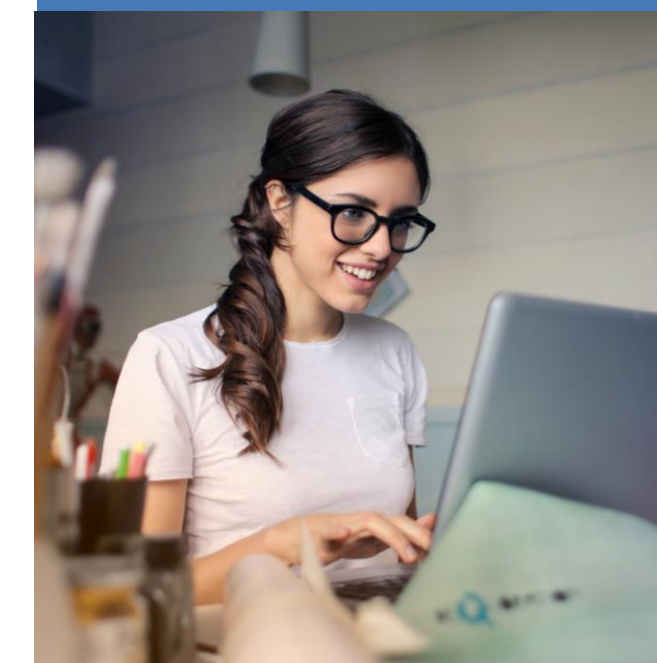
Άξονας Πολιτικής 3:
Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας

89,4εκ.

Άξονας Πολιτικής 4:
Προς μια ψηφιακή εποχή

172,9εκ.

Άξονας Πολιτικής 5:
Απασχόληση, κοινωνική προστασία, εκπαίδευση και ανθρώπινο δυναμικό

Άξονας Πολιτικής 1: Δημόσια υγεία και πολιτική προστασία - διδάγματα από την πανδημία

Ο Άξονας Πολιτικής 1 συμβάλλει στην αύξηση της ετοιμότητας, ανθεκτικότητας και ποιότητας των υπηρεσιών του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ). Δημιουργώντας τις απαραίτητες υποδομές, εξοπλισμό και διαδικασίες, θα δοθεί έμφαση στην ενίσχυση των δημόσιων νοσοκομείων, ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικά και να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τυχόν μελλοντικές κρίσεις υγείας. Ο Άξονας περιλαμβάνει επίσης επενδύσεις για την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας και, συγκεκριμένα, τη χρήση έξυπνων τεχνολογιών για τον αποτελεσματικό χειρισμό καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Ενότητα 1.1: Ανθεκτικό και αποτελεσματικό σύστημα υγείας και ενισχυμένη πολιτική προστασία (€74,1 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Εθνικό Κέντρο κλινικής τεκμηρίωσης και βελτίωσης της ποιότητας – ανάπτυξη / προσαρμογή κλινικών προτύπων και πρωτοκόλλων και δημιουργία Μονάδας για την επίβλεψη και διατήρησή τους (€3 εκ)
2. Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την επιτήρηση (έλεγχος & καταγραφή) της κατανάλωσης αντιβιοτικών εντός των νοσοκομείων και της παρακολούθησης νοσοκομειακών λοιμώξεων (€0,4 εκ)
3. Σταδιακή προσαρμογή για την εισαγωγή μοντέλου αποζημίωσης με βάση την ποιότητα στην πρωτοβάθμια και νοσηλευτική περίθαλψη (€0,3 εκ.)

Επενδύσεις:

1. Δημιουργία νέων εγκαταστάσεων για το Κέντρο Αίματος και προμήθεια σύγχρονης τεχνολογίας (€4,3 εκ.)
2. Καινοτόμο Σύστημα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου (€5,7 εκ.)
3. Σχέδιο χορηγιών για αγορά/ αντικατάσταση ιατρικού εξοπλισμού σε δημόσια και ιδιωτικά νοσηλευτήρια (€5,0 εκ.)
4. Σχέδιο διαπίστευσης δημόσιων και ιδιωτικών νοσοκομείων (€2,5 εκ.)
5. Βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των δημόσιων νοσηλευτηρίων της Κύπρου (€46,5 εκ)
6. Ανάπτυξη γενικών διασυννοριακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας στην Κύπρο (€1,9 εκ.)
7. Δημιουργία δημόσιου συστήματος προειδοποίησης για στήριξη λειτουργιών έκτακτης ανάγκης μέσω SMS με πρόσθετες επιλογές π.χ. τηλεόραση, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κλπ. (€4,5 εκ.)

Άξονας Πολιτικής 2: Ταχεία μετάβαση σε μια Πράσινη οικονομία

Ο Άξονας Πολιτικής 2 συμβάλλει στην πράσινη μετάβαση και τη περιβαλλοντική βιωσιμότητα, μέσα από την επίτευξη των εθνικών στόχων για την κλιματική ουδετερότητα, την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προωθεί μεταρρυθμίσεις στους τομείς του κλίματος και της ενέργειας, των βιώσιμων μεταφορών, της διαχείριση των υδάτων πόρων αλλά και του περιβάλλοντος ευρύτερα.

Ο παρόν άξονας αποτελεί και τον σημαντικότερο ως προς την συνολική συμβολή του Σχεδίου στους κλιματικούς στόχους, η οποία αγγίζει το 41% του συνολικού προϋπολογισμού του Σχεδίου, με δράσεις πέραν των €500 εκ. που διαχέονται σε όλους σχεδόν τους άξονες πολιτικής.

Ενότητα 2.1: Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διεύρυνση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας – ΑΠΕ (€269,3 εκ.)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Εισαγωγή πράσινης φορολογίας
2. Ανεξαρτητοποίηση του Κυπριακού Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (TSOC) από την αρμόδια Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για να διευκολύνει το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό και την προώθηση της υιοθέτησης και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας – ΑΠΕ
3. Δημιουργία διαδικτυακού One-Stop-Shop για τη διευκόλυνση της πληροφόρησης, εξυπηρέτησης αλλά και αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, καθώς και τη διευκόλυνση της υλοποίησης ενεργειακών αναβαθμίσεων σε κτήρια (€0,5 εκ.)
4. Δημιουργία κανονιστικού πλαισίου για την αποθήκευση ενέργειας, με στόχο την περαιτέρω διεύρυνση των ΑΠΕ

Επενδύσεις:

1. Σχέδιο χορηγιών για προώθηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δήμους, κοινότητες και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (€40 εκ.)
2. Σχέδια χορηγιών για προώθηση των ΑΠΕ και μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε κατοικίες, καθώς και αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας σε νοικοκυριά με άτομα με αναπηρίες (€20,5 εκ.)
3. Σχέδια χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ και (κυρίως μεμονωμένων) μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε δημόσιες και τοπικές αρχές, καθώς και σε ΜΚΟ, και για την στήριξη των τοπικών κοινοτήτων για την αντιμετώπιση και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (€12,5 εκ.)
4. Σχέδιο χορηγιών για τη μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) σε βιομηχανίες, επιχειρήσεις και οργανισμούς (€20 εκ.)

Ενότητα 2.1: Κλιματική ουδετερότητα, ενεργειακή απόδοση και διεύρυνση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας – ΑΠΕ (συνέχ.)

Επενδύσεις (συνέχεια):

5. Ενεργειακή αναβάθμιση σε δημόσια κτήρια (€11,5 εκ)
6. Αναβάθμιση ΑΠΕ και υποδομής δοκιμής έξυπνων δικτύων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου (€1,6εκ)
7. Μαζική εγκατάσταση και λειτουργία από τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής (DSO) της Έξυπνης Υποδομής Μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας (€35 εκ.)
8. Παρακολούθηση και μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) στον γεωργικό τομέα (€4,4 εκ.)
9. Προστασία δασών από πυρκαγιές (€18,7 εκ.)
10. Σύστημα διαχείρισης αγοράς για τη διευκόλυνση του ανοίγματος της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στον ανταγωνισμό (€4,7 εκ.)
11. Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης (Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος) – Ηλεκτρική Διασύνδεση συστημάτων Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδας (Κρήτης) «EuroAsia Interconnector» / Διασύνδεση Κύπρου-Ελλάδας (€100 εκ.)

Ενότητα 2.2: Βιώσιμες μεταφορές (€91,3 εκ.)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Ανάπτυξη Έξυπνου Συστήματος Μεταφορών με τη χρήση τεχνολογιών Ψηφιακού Αντίγραφου (Digital Twin) για συλλογή, διαχείριση και ανάλυση δεδομένων, επιτρέποντας την παρακολούθηση και την αναπαραγωγή των φυσικών δικτύων κινητικότητας με την πρόβλεψη για τη λήψη αποφάσεων σεναρίων πραγματικής ζωής (€4 εκ.)
2. Δημιουργία κανονιστικού πλαισίου για την ανάπτυξη μιας διαλειτουργικής και αποτελεσματικής υποδομής επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων και για τη ρύθμιση της σχετικής αγοράς (€0,2 εκ)
3. Νομοθετική ρύθμιση για τη σταδιακή κατάργηση των πλέον ρυπογόνων οχημάτων, ιδιαίτερα σε αστικές περιοχές με υψηλά επίπεδα ρύπανσης

Επενδύσεις:

1. Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα (€31,5 εκ.)
2. Δημιουργία υποδομής για ηλεκτροκίνηση (€6,8 εκ.)
3. Προώθηση της ευρείας χρήσης των ηλεκτρικών οχημάτων (€48,8 εκ.)

Ενότητα 2.3: Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων (€87,7 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Μεταρρύθμιση Συστήματος Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων (€0,7 εκ.)

Επενδύσεις:

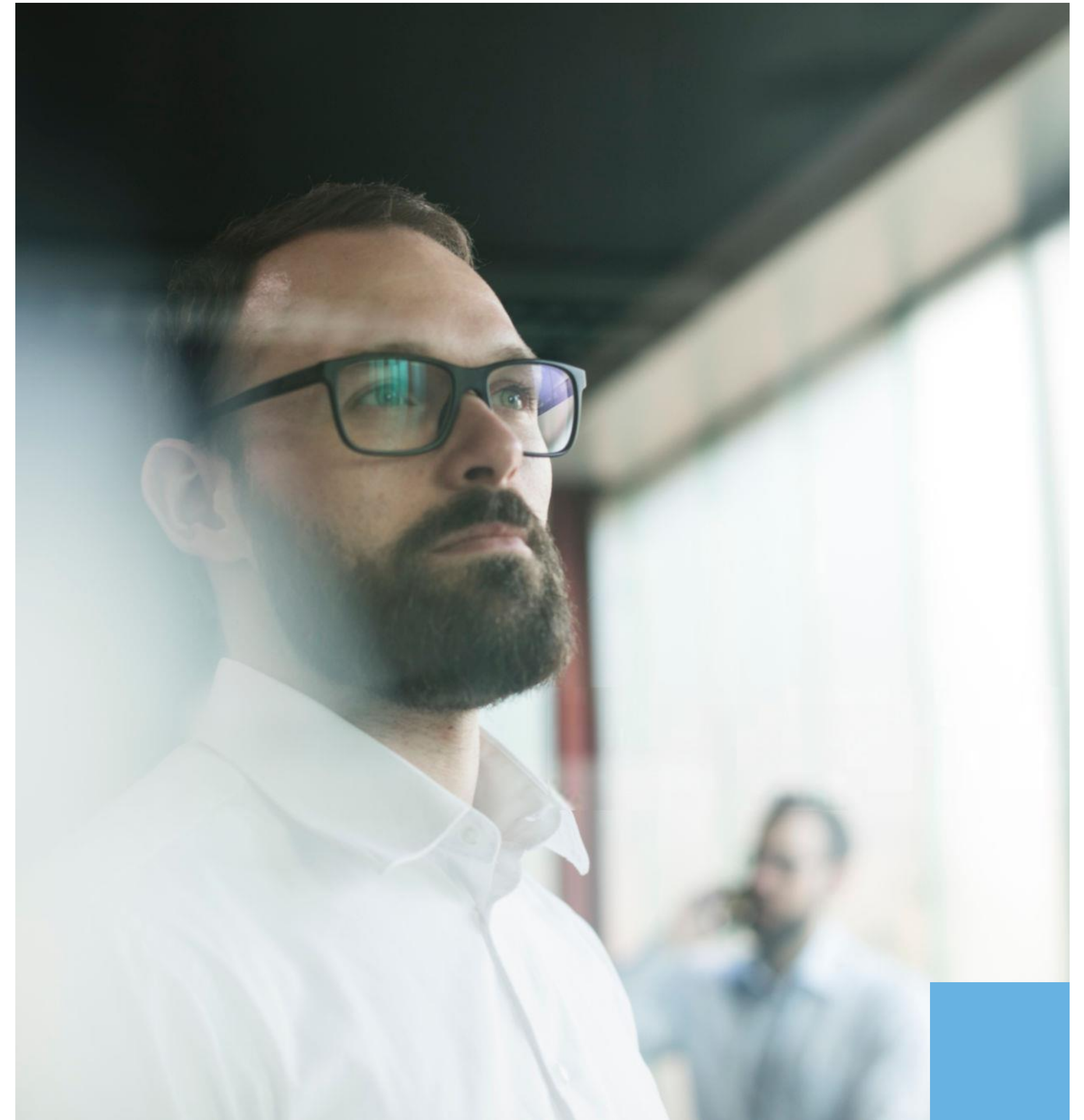
1. Αντικατάσταση αγωγού μεταφοράς Χοιροκοιτίας-Αμμοχώστου / Φάση Α (€11,8 εκ.)
2. Αναβάθμιση εγκαταστάσεων επεξεργασίας νερού (€6 εκ.)
3. Εγκατάσταση Ολοκληρωμένου Συστήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου του δικτύου του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (€6 εκ.)

4. Δίκτυα έξυπνης διαχείρισης νερού (€22,2 εκ)
5. Αντιπλημμυρικά έργα (συστήματα συλλογής και ανακύκλωσης όμβριων υδάτων, ανασυγκρότηση δρόμων και πεζοδρομίων, κατασκευή /επέκταση δικτύων ομβρίων υδάτων κοκ) στους Δήμους Λευκωσίας, Ύψωνα και Λειβαδιών (€16 εκ.)
6. Ενίσχυση της ασφάλειας στην παροχή νερού για τις περιοχές Λευκωσίας και Λάρνακας (€6 εκ)
7. Δημιουργία υποδομής ανακύκλωσης νερού ανατολικής Λευκωσίας (€10,9 εκ.)
8. Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη πετρελαϊκή ρύπανση (€8 εκ.)

Άξονας Πολιτικής 3: Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας

Ο Άξονας Πολιτικής 3 συμβάλλει στην προώθηση ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης και διεθνούς ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, στη βάση και των αποτελεσμάτων της μελέτης του Συμβουλίου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου. Περιλαμβάνει επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για διεύρυνση της παραγωγικής βάσης μέσω της ενίσχυσης του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της οικονομίας, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με τη στήριξη κυρίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τη διαφοροποίηση και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος, τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης αλλά και των τοπικών αρχών, μεταρρύθμιση και βελτίωση της αποδοτικότητας του δικαστικού συστήματος, καταπολέμηση της διαφθοράς και ενίσχυση της διαφάνειας, ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, καθώς και την ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα αλλά και της δημοσιονομικής κατάστασης.

Ενότητα 3.1: Διαφοροποίηση της οικονομίας (€166,4 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

3.1.1. Ανθεκτικός και ανταγωνιστικός πρωτογενής τομέας

1. Δημιουργία Κέντρου Αριστείας στον τομέα της γεωργικής τεχνολογίας για τη βελτίωση των γεωργικών πρακτικών
2. Ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας για βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων, μεταξύ παραγωγών-εμπόρων-αγοραστών (€0,5εκ)
3. Γενετική βελτίωση του πληθυσμού αιγοπροβάτων της Κύπρου (€5 εκ.)

3.1.4. Κυκλική Οικονομία

4. Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας στη βιομηχανία (€15 εκ)
5. Ίδρυση Συντονιστικού Φορέα μεταξύ κεντρικής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης.

Επενδύσεις:

3.1.1. Ανθεκτικός και ανταγωνιστικός πρωτογενής τομέας

1. Δημιουργία μονάδας θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας στο Πεντάκωμο - κατασκευή συλλογικής υποδομής για εξυπηρέτηση των μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας (λιμενικές και χερσαίες εγκαταστάσεις) που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή Βασιλικού – Μονής (€29 εκ.)
2. Δημιουργία ισοτοπικής ταυτότητας των κυπριακών τροφίμων και ποτών, καθώς και δημιουργία πλατφόρμας απεικόνισης δεδομένων για την ταυτοποίησή τους στοχεύοντας στην παροχή διαβεβαίωσης προς τους καταναλωτές και άλλους ενδιαφερόμενους για την αυθεντικότητα και ποιότητα των τοπικών και παραδοσιακών τροφίμων/ ποτών (€1 εκ.)
3. Αναβάθμιση των δεξιοτήτων της υπάρχουσας αγροτικής κοινότητας και επαγγελματικοποίηση του μελλοντικού εργατικού δυναμικού μέσω επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο (€0,1 εκ.)

Ενότητα 3.1: Διαφοροποίηση της οικονομίας (συνέχ.)

Επενδύσεις (συνέχεια):

3.1.2. Καινοτόμος και ανταγωνιστικός δευτερογενής τομέας

4. Σύσταση ειδικής ομάδας (task force) και μελέτη για τη προώθηση της δημιουργίας του πρώτου Οικολογικού Βιομηχανικού Επιστημονικού Πάρκου με στόχο την προώθηση της κατασκευής εξοπλισμού πράσινης τεχνολογίας (π.χ. ΑΠΕ / ηλιακής ενέργειας) μέσα από τη λειτουργία συστάδων (clusters) από ντόπιες και ξένες κατασκευαστικές οντότητες, σε συνεργασία με ακαδημαϊκά & ερευνητικά κέντρα και αξιοποίηση ειδικών κινήτρων (€0,1 εκ.)
5. Συμβουλευτικές Μελέτες για ανάδειξη, προβολή και προώθηση κυπριακών προϊόντων (€0,2 εκ.)
6. Σχέδιο Χορηγιών για τον εκσυγχρονισμό και ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων (€25 εκ.)
7. Σχέδιο Χορηγιών για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μεγάλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον μεταποιητικό τομέα (€7 εκ.)

3.1.3. Αειφόρος, υψηλής πρόσθετης αξίας τουριστικός τομέας

8. Ενίσχυση της βιωσιμότητας και της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού (€26 εκ)
9. Προώθηση κυκλικής οικονομίας σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις (€1,4 εκ.)
10. Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος σε αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές (€6,8 εκ.)

3.1.4. Κυκλική Οικονομία

11. Επέκταση του Εθνικού Δικτύου Πράσινων Σημείων και δημιουργία δικτύου σημείων συλλογής και ανακύκλωσης (€10 εκ.),
12. Διαχείριση αποβλήτων προς κυκλική οικονομία (€14,3 εκ.)
13. Δημιουργία Μονάδας στην Ορούντα για τη διαχείριση κτηνοτροφικών αποβλήτων και ζωικών υπο-προϊόντων, με παραγωγή βιο-αερίου (€25 εκ.)

Ενότητα 3.2. Ενισχυμένη έρευνα και καινοτομία (€64 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Ολοκληρωμένη Εθνική Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας (Ε&Κ) που θα υποστηρίζεται από εργαλεία πολιτικής βάσει δεδομένων για την υποστήριξη του οικοσυστήματος Ε&Κ και για την ενίσχυση της διασύνδεσης μεταξύ των φορέων χάραξης και υλοποίησης της πολιτικής
2. Κίνητρα για ενθάρρυνση και προσέλκυση επενδύσεων και ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς της Ε&Κ
3. Πολιτικές και κίνητρα για διευκόλυνση και ενίσχυση της πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές και εργαστήρια που στηρίζονται από δημόσια χρηματοδότηση

Επενδύσεις:

1. Δημιουργία και λειτουργία κεντρικού γραφείου μεταφοράς γνώσης (€3,0 εκ)
2. Προγράμματα χρηματοδότησης της καινοτομίας και σχέδια στήριξης της ανάπτυξης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων (€52,0 εκ)
3. Πρόγραμμα Χρηματοδότησης της Ε&Κ για την Πράσινη Μετάβαση (€6,0 εκ)
4. Σχέδιο Κινήτρων για την ανάπτυξη διαβαθμισμένων εργαστηρίων και διαβαθμισμένων δικτύων επικοινωνίας σε ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων αριστείας, των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, των ερευνητικών κέντρων καθώς και σε εταιρείες που ασχολούνται με την Ε&Κ σε τεχνολογίες πολλαπλής χρήσης (€3,0 εκ)

Ενότητα 3.3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων (€78,4 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Νόμος για Διευκόλυνση στρατηγικών επενδύσεων
2. Ενίσχυση Μηχανισμού Ταχείας Δραστηριοποίησης ξένων εταιρειών στην Κύπρο
3. Εκσυγχρονισμός του Περί Εταιρειών Νόμου (€1,8 εκ)
4. Σχεδιασμός και σύσταση Εθνικού Αναπτυξιακού Οργανισμού (National Promotional Agency)
5. Κίνητρα για την προώθηση εταιρικών εξαγορών και συγχωνεύσεων
6. Εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (€0,3 εκ)

Επενδύσεις:

1. Εγκατάσταση ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, περιλαμβανομένων συστημάτων διαχείρισης δεδομένων ταυτότητας χρηστών / πελατών (€6,6 εκ.)
2. Δημιουργία προστατευμένου κανονιστικού περιβάλλοντος (regulatory sandbox) για την ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων τεχνολογίας στον χρηματοοικονομικό τομέα – παροχή ασφαλέστερου κανονιστικού πλαισίου στις συμμετέχουσες εταιρείες και δυνατότητα ανάπτυξης τεχνογνωσίας στον ρυθμιστή (ΕΚΚ) (€0,4εκ)
3. Σχέδιο για Συμβουλευτικές υπηρεσίες για ΜμΕ (€4 εκ)
4. Σχέδιο χορηγιών ψηφιακής αναβάθμισης επιχειρήσεων (€10 εκ)
5. Υποστήριξη της εξωστρέφειας και του εξαγωγικού προσανατολισμού των κυπριακών επιχειρήσεων (€8,4 εκ.)
6. Σύσταση επενδυτικού ταμείου μετοχικού κεφαλαίου (Equity Fund), με δημόσια χρηματοδότηση, για τη στήριξη των ΜμΕ, με έμφαση στις νεοφυείς και καινοτόμες επιχειρήσεις (€20 εκ.)
7. Επιδότηση νέων επιχειρηματικών δανείων (€26,9 εκ)

Ενότητα 3.4: Εκσυγχρονισμός δημόσιας υπηρεσίας και τοπικής αυτοδιοίκησης, μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς (€96 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

3.4.1 Μεταρρύθμιση δημόσιας διοίκησης

1. Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση των διαδικασιών και της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικής
2. Ρύθμιση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στο δημόσιο τομέα
3. Εισαγωγή νέου πλαισίου για την αξιολόγηση και επιλογή των υποψηφίων για την πλήρωση κενών θέσεων στη δημόσια υπηρεσία και νέων κανονισμών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των εργαζομένων
4. Ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας, της διαφάνειας και της περαιτέρω ψηφιοποίησης των διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων (€5 εκ.)
5. Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Νομικής Υπηρεσίας μέσω της ανάπτυξης ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης υποθέσεων (€1 εκ.)

3.4.2 Μεταρρύθμιση τοπικής αυτοδιοίκησης και χωροταξικού σχεδιασμού

6. Νέο νομοθετικό πλαίσιο για τις τοπικές αρχές και σχετικά μέτρα στήριξης (€0,8 εκ)
7. Αστικός αναδασμός (urban land consolidation) - πολεοδομικός ανασχεδιασμός για την ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση της γης (€0,5 εκ.)

3.4.3 Μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος

8. Αποτελεσματικότητα και λειτουργικότητα της δικαιοσύνης
9. Ψηφιακός μετασχηματισμός δικαστηρίων (€10,9 εκ.)

3.4.4 Καταπολέμηση της διαφθοράς

10. Βελτίωση του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για καταπολέμηση της διαφθοράς (€4,5 εκ.)

Ενότητα 3.4: Εκσυγχρονισμός δημόσιας υπηρεσίας και τοπικής αυτοδιοίκησης, μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος και καταπολέμηση της διαφθοράς (συνέχ.)

Επενδύσεις:

3.4.1 Μεταρρύθμιση δημόσιας διοίκησης

1. Εξορθολογισμός του συστήματος βάρδιας μέσω της εφαρμογής ενός εκ περιτροπής συστήματος το οποίο θα διασυνδεθεί με το μηχανογραφημένο σύστημα διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (ERP) του Γενικού Λογιστηρίου (€0,5 εκ.)
2. Ψηφιοποίηση της νομοθετικής διαδικασίας, ανάπτυξη ολοκληρωμένης πλατφόρμας σύνταξης νομοθεσίας και βάσης δεδομένων (€1,7 εκ)
3. Κόμβος μοντελοποίησης οικονομικής πολιτικής: νέα μοντέλα, εργαλεία και δεδομένα για ανάλυση και αξιολόγηση της οικονομικής πολιτικής (€1,4 εκ.)

3.4.2 Μεταρρύθμιση τοπικής αυτοδιοίκησης και χωροταξικού σχεδιασμού

4. Βελτίωση του ηλεκτρονικού συστήματος για την έκδοση οικοδομικών αδειών (€1,1 εκ.)
5. Δημιουργία εθνικής στρατηγικής για «Έξυπνες Πόλεις» μέσω ενός ολοκληρωμένου πλάνου και πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της ζωής των κατοίκων, τη βελτιστοποίηση της χρήσης των αστικών πόρων και υπηρεσιών και τη μείωση του αντίκτυπου στο περιβάλλον (€35 εκ.)

3.4.2 Μεταρρύθμιση τοπικής αυτοδιοίκησης και χωροταξικού σχεδιασμού (συνέχεια)

6. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την αναγέννηση και αναζωογόνηση της εντός των τειχών Λευκωσίας – μεταφορά της Αρχιτεκτονικής Σχολής του ΠΚ στο σχολείο της Φανερωμένης, δημιουργία φοιτητικών εστιών, αναβάθμιση γειτονιών και ιστορικών οδών και παροχή κινήτρων για προσέλκυση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην περιοχή (€28,8 εκ.)

3.4.3 Μεταρρύθμιση δικαστικού συστήματος

7. Εκπαίδευση των δικαστών / προσωπικού των δικαστηρίων (€0,2 εκ)
8. Αναβάθμιση της υποδομής των δικαστηρίων (€2,5 εκ)

3.4.4 Καταπολέμηση της διαφθοράς

9. Σχέδιο χορηγιών αναφορικά με την πιστοποίηση (ISO) οργανισμών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης για καταπολέμησης της δωροδοκίας και της διαφθοράς (€2 εκ.)

Ενότητα 3.5: Διασφάλιση Δημοσιονομικής και Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας (€44,5 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Ολοκλήρωση του κανονιστικού πλαισίου για Διαχείριση Κρίσεων στα Πιστωτικά Ιδρύματα
2. Πλαίσιο και Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση των Μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων – ΜΕΧ
3. Στρατηγική για την αντιμετώπιση ανεπαρκειών του συστήματος τίτλων ιδιοκτησίας
4. Νέο νομικό πλαίσιο και μηχανισμός ανταλλαγής δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας πελατών από τα πιστωτικά ιδρύματα
5. Σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη μητρώου παρακολούθησης υποχρεώσεων – δημιουργία αρχείου με τις ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις / οφειλές (π.χ. φόρο εισοδήματος, Φ.Π.Α., τέλη δημοτικών αρχών) οποιασδήποτε οντότητας (φορολογούμενοι πολίτες, εταιρείες, αυτοεργοδοτούμενοι, σωματεία κτλ.) προς την Κυπριακή Δημοκρατία
6. Βελτίωση του πλαισίου αφερεγγυότητας (€0,8 εκ)
7. Στρατηγική για την καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού
8. Ενίσχυση της εποπτείας των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών ταμείων
9. Βελτίωση της εισπρακτικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας (€32,9 εκ)
10. Αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού – ATP

Επενδύσεις:

1. Ενίσχυση της εποπτικής λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (€0,2 εκ)
2. Εκσυγχρονισμός του συστήματος τελωνείων και ηλεκτρονικών πληρωμών (€10,6 εκ.)

Άξονας Πολιτικής 4: Προς μια ψηφιακή εποχή

Ο Άξονα Πολιτικής 4 επιδιώκει να γεφυρώσει τις διαφορές και να διασφαλίσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Κύπρου, χωρίς αποκλεισμούς και μέσω επαρκούς πρόσβασης σε υποδομές επικοινωνίας για όλους τους πολίτες. Αυτό θα επιτευχθεί με την εξασφάλιση κάλυψης κινητής τηλεφωνίας 5G και δικτύου οπτικών ινών για το 100% του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της κινητής τηλεφωνίας 5G κατά μήκος των κύριων «terrestrial corridors» και της καθολικής και προσιτής πρόσβασης στη συνδεσιμότητα Gigabit σε όλες τις αστικές και αγροτικές περιοχές. Ο άξονας αποτελεί θεμελιώδες μέρος της συνολικής πολιτικής για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Κύπρου, προωθώντας ένα νέο οικονομικό μοντέλο με όραμα για μία δυναμική και ανταγωνιστική οικονομία, βασισμένη στη γνώση και τις ψηφιακές και αναδυόμενες τεχνολογίες.

Σε συνδυασμό με μία σειρά δράσεων στους υπόλοιπους άξονες πολιτικής, οι οποίες επίσης συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας, το Σχέδιο διαθέτει συνολικά πέραν των €280 εκ για την ψηφιακή μετάβαση, ποσό που αντιστοιχεί στο 23% του συνολικού προϋπολογισμού του Σχεδίου.

Ενότητα 4.1: Αναβάθμιση υποδομής για συνδεσιμότητα (€53 εκ.)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Ενδυνάμωση της Εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής / Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων – ΓΕΡΗΕΤ (€0,5 εκ.)
2. Ενδυνάμωση του εθνικού Γραφείου Ευρυζωνικότητας, για επιτάχυνση της ανάπτυξης των ευρυζωνικών δικτύων στην Κύπρο

Επενδύσεις:

1. Επέκταση Δικτύου υπερύψηλων ταχυτήτων σε απομακρυσμένες περιοχές (€35 εκ.)
2. Αναβάθμιση της εσωτερικής καλωδίωσης των κτιρίων ώστε να είναι “Gigabit-ready” και προώθηση της συνδεσιμότητας (€10 εκ.)
3. Υποθαλάσσιο καλώδιο σύνδεσης Κύπρου-Ελλάδας (€7,5 εκ.)

Ενότητα 4.2: Προώθηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (€36,4 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

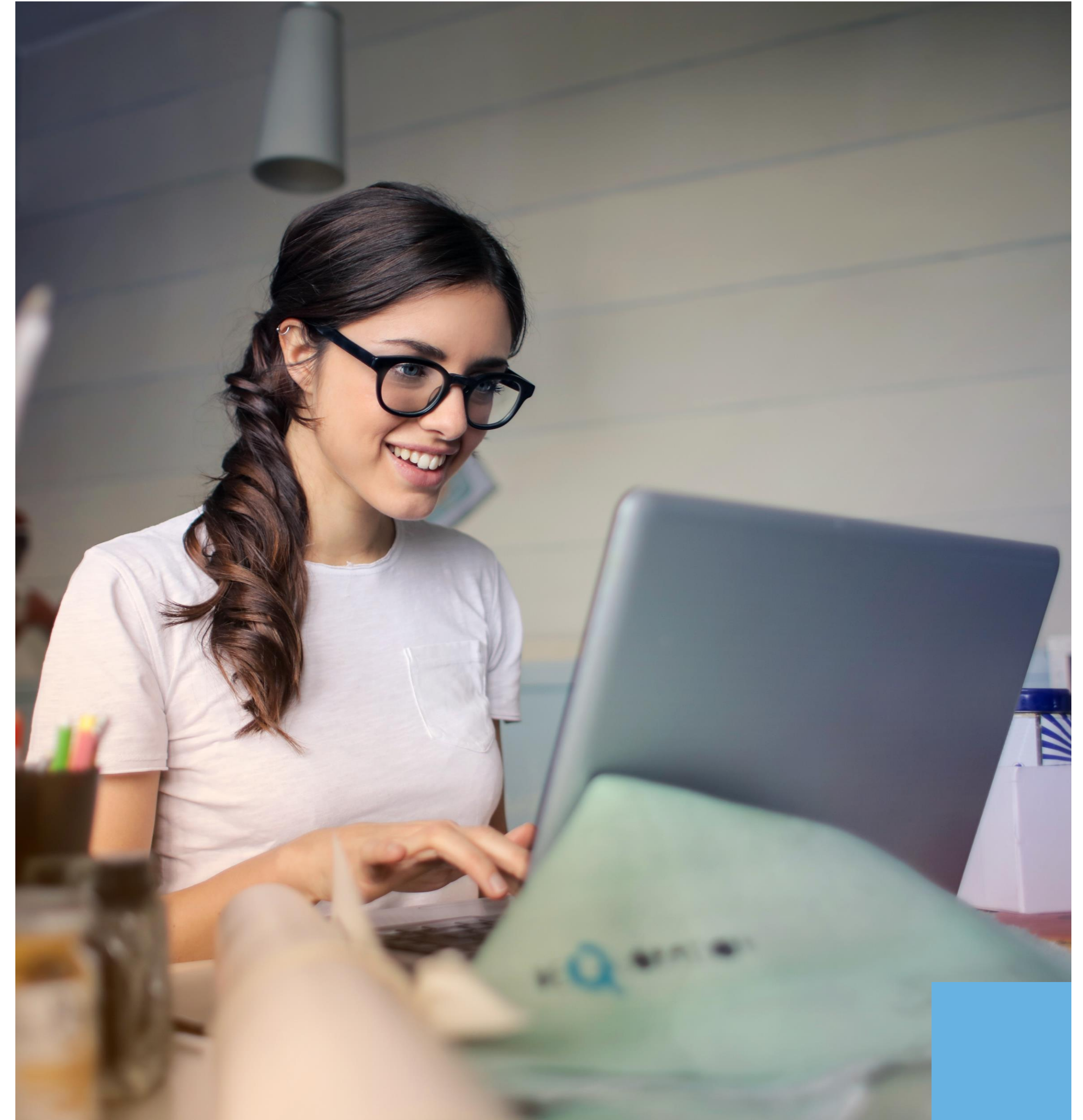
1. Digital Service Factory - εφαρμογή νέων μεθοδολογιών για την ανάπτυξη επιλεγμένων ψηφιακών υπηρεσιών, βάσει του δυναμικού αντίκτυπου στη διευκόλυνση της επανεκκίνησης της οικονομίας και των συναλλαγών των πολιτών και των επιχειρήσεων με το κράτος – συνεργασία με UK Government Digital Service (€4,7 εκ.)
2. Καθορισμός και εφαρμογή νέας πολιτικής υπολογιστικού νέφους (G Cloud) όσον αφορά τα κυβερνητικά συστήματα και υπηρεσίες πληροφορικής (€6 εκ.)
3. Ψηφιοποίηση των διαδικασιών DIGIPOL της Αστυνομίας (€8 εκ.)
4. Δημιουργία Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων (Beneficial Ownership Registry) σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 (€0,4 εκ.)

Επενδύσεις:

1. Ψηφιακός μετασχηματισμός Κεντρικής Κυβέρνησης (€14 εκ.)
2. Ψηφιακός μετασχηματισμός Αρχής Λιμένων Κύπρου (€3,3 εκ.)

Άξονας Πολιτικής 5: Απασχόληση, κοινωνική προστασία, εκπαίδευση και ανθρώπινο δυναμικό

Ο Άξονας Πολιτικής 5 επικεντρώνεται στην ανάπτυξη των απαιτούμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων στο υφιστάμενο αλλά και μελλοντικό εργατικό δυναμικό, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις απαιτήσεις και τάσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας, σύμφωνα με τις τρέχουσες αλλά και τις μελλοντικές της ανάγκες, περιλαμβανομένων αυτών που απορρέουν από την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Ο άξονας περιλαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς εργασίας που σχετίζονται με την ανάγκη διευκόλυνσης της εισόδου στην αγορά, ιδίως για γυναίκες με παιδιά, στη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της προσιτής εκπαίδευσης και φροντίδας κατά την πρώιμη παιδική ηλικία και στη δημιουργία ενός δικτύου εγκαταστάσεων παιδικής μέριμνας. Στοχεύει επίσης στην αύξηση της απασχόλησης για τους νέους εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης.

Ενότητα 5.1: Εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικού συστήματος – αναβάθμιση και ενίσχυση δεξιοτήτων (€94 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Αντιμέτωπιση αναντιστοιχίας δεξιοτήτων μεταξύ εκπαίδευσης (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια) και αγοράς εργασίας (€12,6 εκ.)
2. Νέο σύστημα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών (€0,6 εκ.)
3. Επέκταση της δωρεάν υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης από την ηλικία των τεσσάρων ετών (€12,2 εκ.)
4. Ψηφιακός μετασχηματισμός σχολικών μονάδων για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων που σχετίζονται με την εκπαίδευση STEM (€13,8 εκ.)
5. Σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες (E-skills) – υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων (€1,8 εκ.)

Επενδύσεις:

1. Δημιουργία 2 πρότυπων Τεχνικών Σχολών στην Λάρνακα και στη Λεμεσό (€38 εκ.)
2. Κατάρτιση, ενίσχυση και αναβάθμιση δεξιοτήτων (€15 εκ.)

Ενότητα 5.2: Αγορά εργασίας, κοινωνική ευημερία και ενσωμάτωση (€78,9 εκ)

Μεταρρυθμίσεις:

1. Μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων (€10 εκ.)
2. Ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας με τη μορφή τηλεργασίας (€4 εκ.)

Επενδύσεις:

1. Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης – ΔΥΑ και ενίσχυση της στήριξης για τους νέους (€16,6 εκ.)
2. Δημιουργία πολυδύναμων κέντρων για τα παιδιά και Κέντρα Φροντίδας παιδιών (€15 εκ)
3. Δημιουργία οικιστικών δομών για παιδιά, εφήβους με διαταραχές συμπεριφοράς, άτομα με αναπηρίες και άτομα που χρειάζονται μακροχρόνια φροντίδα (€15,4 εκ.)
4. Ανάπτυξη κέντρων φροντίδας παιδιών σε Δήμους (€5,5 εκ.)
5. Κατασκευή ειδικού σχολείου Αποστόλου Λουκά και σχολείου αποκατάστασης Ερυθρού Σταυρού (€12,4 εκ.)

Συμβολή στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των ΗΕ για το 2030

ΠΡΑΣΙΝΗ ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	€ εκ.
ΑΠΕ / ενεργειακή αναβάθμιση / κύμα ανακαινίσεων	80,1
Άνοιγμα αγοράς ενέργειας / συστήματα προηγμένης τεχνολογίας	39,7
Τερματισμός ενεργειακής απομόνωσης – ηλεκτρική διασύνδεση	100
Διαχείριση υδάτινων πόρων	79,6
Κλίμα / περιβάλλον	56,9
Ηλεκτροκίνηση	55,8
Βιώσιμη αστική κινητικότητα	35,5
Κυκλική οικονομία	65,7
ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ	
Συνδεσιμότητα – ευρυζωνικότητα	53
Η-Διακυβέρνηση / Κυβερνοασφάλεια	36,4
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΙΣΤΟΣ	
Ανθεκτικό & αποτελεσματικό σύστημα υγείας	69,6
Πολιτική προστασία	4,5
Εκπαίδευση / κατάρτιση / δεξιότητες	94
Απασχόληση	20,6
Κοινωνική πρόνοια & ενσωμάτωση	58,3

Συμβολή στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των ΗΕ για το 2030

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - παραγωγικός ιστός & ανταγωνιστικότητα	€ εκ.
Εκσυγχρονισμός πρωτογενή τομέα	35,6
Ενίσχυση μεταποιητικού τομέα	32,3
Διαφοροποίηση & βιωσιμότητα τουριστικού προϊόντος	32,8
Στήριξη επιχειρήσεων & επιχειρηματικότητας	78,4
Έρευνα & Καινοτομία	64
Δημοσιονομική & χρηματοοικονομική σταθερότητα	44,5
ΘΕΣΜΟΙ – Διοίκηση, Δικαιοσύνη, Διαφάνεια	
Σύγχρονη και αποτελεσματική δημόσια διοίκηση	9,7
Μεταρρύθμιση τοπικής αυτοδιοίκησης	66,3
Αποδοτικό δικαστικό σύστημα	13,6
Καταπολέμηση της διαφθοράς	6,5

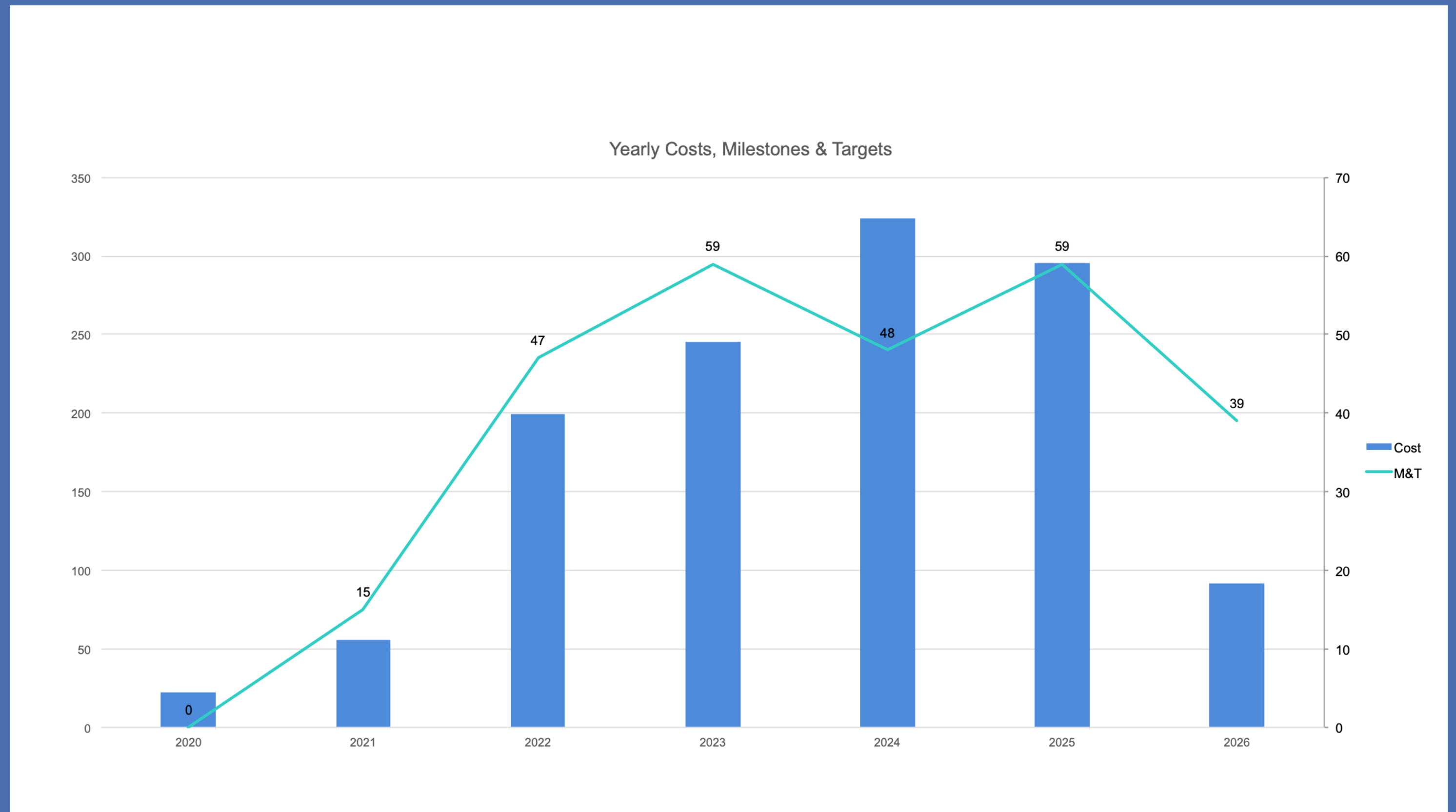

Η διαβούλευση ως εργαλείο ετοιμασίας και παράγοντας επιτυχίας του ΣΑΑ

- ▶ Συζητήσεις με όλους τους ηγέτες των πολιτικών κομμάτων και έναρξη διαλόγου με κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους που καλούνται να υποβάλουν απτές προτάσεις
- ▶ Στις 16/12/2020 συγκροτήθηκε τεχνική επιτροπή από εκπροσώπους όλων των Κοινοβουλευτικών κομμάτων. Πραγματοποιήθηκαν ξεχωριστές συναντήσεις για κάθε Άξονα Πολιτικής και σχόλια/εισηγήσεις περιλήφθηκαν στο ΣΑΑ.
- ▶ Συστηματική διαβούλευση και με κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους. Συγκεκριμένες προτάσεις περιλήφθηκαν στο ΣΑΑ.
- ▶ Έγκαιρη υποβολή του προσχεδίου του ΣΑΑ για εποικοδομητική διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν την τελική υποβολή. Πραγματοποιήθηκαν γύρω στις 30 συναντήσεις με την ΕΕ σε επίπεδο τεχνικό αλλά και Γενικών Διευθυντών.

Συστηματική Παρακολούθηση και Έλεγχος από ΕΕ

- ▶ Για να διασφαλιστεί η σωστή υλοποίηση του ΣΑΑ έχει ήδη σχεδιαστεί το Σύστημα Παρακολούθησης και Ελέγχου (ΣΠΕ).
- ▶ Έχουν τεθεί 267 συγκεκριμένα ορόσημα και στόχοι σε σχέση με την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων, η έγκαιρη και αποτελεσματική επίτευξη των οποίων αποτελεί προϋπόθεση για εκταμίευση των κονδυλίων
- ▶ Επίτευξη τους θα παρουσιάζεται σε εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου βάσει των οποίων θα γίνονται πληρωμές από ΕΕ

Ευχαριστούμε

cyprus-tomorrow.gov.cy

Κύπρος — το αύριο

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ